

24 september 2026

Aan: de gemeenteraad van Achtkarspelen

Onderwerp: Inbreng Werkgroep Leerlingenvervoer Achtkarspelen Verordening
Leerlingenvervoer 2026

Geachte raadsleden,

De gemeente heeft ons als werkgroep gevraagd om mee te denken over de nieuwe Verordening Leerlingenvervoer. Wij hebben dit vanuit de praktijk van ouders en kinderen gedaan. Niet alleen door aan te geven wat volgens ons anders zou kunnen, maar ook door voorbeelden te geven van situaties waar ouders in de praktijk tegenaan kunnen lopen.

Een aantal van onze voorstellen is inmiddels verwerkt. Daar zijn wij blij mee. Maar op een aantal belangrijke punten zien wij onze inbreng niet of slechts gedeeltelijk terug. Daarom willen wij de raad daar voor de besluitvorming op wijzen.

1. Goedkoopst passend mag niet automatisch vooropstaan

In de verordening blijft de goedkoopst passende voorziening een belangrijk uitgangspunt. Wij vinden dat de volgorde anders moet zijn eerst wat voor dit kind passend, veilig en verantwoord is, en daarna wat dit kost.

Voorbeeld: een kind kan misschien technisch gezien met het openbaar vervoer reizen, maar raakt door drukte, prikkels, overstappen of een beperking volledig overbelast. Dan is openbaar vervoer misschien goedkoper, maar niet passend.

Wij vragen de raad daarom kritisch te kijken of de verordening voldoende waarborgt dat kosten nooit ten koste mogen gaan van een passende en veilige oplossing.

2. Maatwerk moet ook echt mogelijk zijn

In de toelichting staat dat het vervoer te allen tijde passend moet zijn. Dat vinden wij positief. Maar wij hadden gevraagd om duidelijk vast te leggen dat aangepast vervoer ook mogelijk is wanneer uit de individuele situatie blijkt dat andere vormen van vervoer niet passend of veilig zijn.

Voorbeeld: een kind kan misschien met begeleiding met het openbaar vervoer reizen. Maar als dat kind door zijn beperking iedere dag volledig uitgeput op school aankomt of door overprikkeling niet veilig kan reizen, moet er ruimte zijn om opnieuw naar de situatie te kijken.

Wij missen hiervoor een duidelijke waarborg in de verordening.

3. Ouders moeten daadwerkelijk kunnen vertellen wat er speelt

Er is ruimte voor gesprekken met ouders en voor overleg over de ontwikkeling van de leerling. Dat vinden wij goed. Maar op sommige plekken wordt gesproken over "bij voorkeur".

Wij vinden dat ouders voor een belangrijk besluit de mogelijkheid moeten krijgen om hun situatie en zorgen toe te lichten.

Voorbeeld: op papier lijkt een kind zelfstandig met de fiets te kunnen reizen. Ouders weten misschien dat het kind door angst, epilepsie, impulsief gedrag of een andere beperking juist niet veilig zelfstandig kan reizen. Die informatie moet worden meegenomen voordat een besluit wordt genomen.

4. Tien jaar mag geen automatische stap naar zelfstandig reizen zijn

Wij vinden het goed dat kinderen worden gestimuleerd om zelfstandiger te worden. Maar de leeftijd van 10 jaar mag niet betekenen dat een kind automatisch richting zelfstandig reizen wordt gestuurd.

Voorbeeld: twee kinderen van 10 jaar kunnen allebei naar dezelfde school gaan. Het ene kind kan zelfstandig fietsen. Het andere kind heeft door zijn beperking veel meer begeleiding nodig. Dan moet niet de leeftijd bepalend zijn, maar wat dat individuele kind aankan en wat veilig is.

5. Reistijd en wachten moeten voor het kind verantwoord blijven

Wij begrijpen dat vervoer efficiënt moet worden georganiseerd. Maar efficiëntie mag niet betekenen dat kwetsbare kinderen structureel lang onderweg zijn of lang moeten wachten.

Voorbeeld: een kind wordt vroeg opgehaald omdat er meerdere kinderen in 1 bus worden vervoerd en komt daardoor een uur voor schooltijd aan. Of een kind is na school nog lange tijd onderweg terwijl het door zijn beperking juist snel overprikkeld raakt.

Wij vinden dat de belasting voor het individuele kind hierbij nadrukkelijk moet worden meegewogen.

6. Gedrag en beperkingen

Wij zien verbetering bij het onderdeel over gedrag. In de toelichting wordt beter gekeken naar de omstandigheden en naar de vraag of gedrag bijvoorbeeld samenhangt met een beperking. Dat vinden wij belangrijk.

Voorbeeld: een kind met een ontwikkelingsstoornis kan gedrag laten zien dat voor een chauffeur lastig is. Dat betekent niet automatisch dat het kind of de ouders daarvoor verantwoordelijk kunnen worden gehouden.

Er moet eerst worden gekeken waar het gedrag vandaan komt en welke ondersteuning of oplossing mogelijk is, voordat vervoer wordt beëindigd.

7. Regionale samenwerking mag de lokale inbreng niet beperken

In het raadsvoorstel staat dat de vier gemeenten binnen Jobinder hebben samengewerkt bij het opstellen van de verordening. Wij begrijpen dat samenwerking voordelen heeft.

Maar deze verordening geldt voor Achtkarspelen en wordt door onze gemeenteraad vastgesteld.

Ons is inmiddels aangegeven dat een aantal van onze voorstellen niet kon worden overgenomen omdat twee van de vier gemeenten de nieuwe verordening al hadden vastgesteld.

Dat vinden wij lastig. Als Achtkarspelen ouders vraagt om mee te denken, moet er ook daadwerkelijk ruimte zijn om die lokale inbreng te gebruiken.

Anders ontstaat het gevoel dat ouders wel worden gevraagd om mee te denken, maar dat de belangrijkste keuzes feitelijk al ergens anders zijn gemaakt.

Wij vragen de raad daarom hoeveel ruimte heeft Achtkarspelen daadwerkelijk om binnen de samenwerking met Jobinder eigen keuzes te maken voor haar eigen inwoners?

Onze oproep aan de raad

Wij vragen de gemeenteraad om bij de behandeling niet alleen te kijken naar een nieuwe wettelijke grondslag, een betere structuur en regionale samenwerking. Kijk vooral naar de vraag: kan een ouder straks met deze verordening rekenen op passend, veilig en verantwoord vervoer voor zijn of haar kind?

Wij vragen de raad om het college in ieder geval duidelijkheid te laten geven over:

- welke voorstellen van ouders zijn overgenomen
- welke voorstellen niet zijn overgenomen en waarom
- welke ruimte Achtkarspelen zelf heeft binnen de samenwerking met Jobinder
- hoe veiligheid en de individuele situatie van het kind worden gewaarborgd
- hoe wordt voorkomen dat ouders tussen gemeente, Jobinder en vervoerder terechtkomen.

Wij hebben onze inbreng gegeven omdat wij willen dat het leerlingenvervoer beter aansluit bij de werkelijkheid van kinderen en gezinnen.

Het gaat uiteindelijk niet om een artikel in een verordening. Het gaat om een kind dat iedere schooldag afhankelijk is van vervoer om op school te kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Namens de Werkgroep Leerlingenvervoer Achtkarspelen